

A DRHE Hittudományi Doktori Iskola Minőségbiztosítási terve – 2019

1. A Doktori Iskola működési követelményei folyamatos biztosításának rendje. Általános követelmények

- 1.1. A Doktori Iskola keretében végzett doktori képzéssel és a doktori fokozatszerzési eljárással kapcsolatban minőségbiztosítás elveit és módszereit – a Doktori Tanács (továbbiakban: DT) ajánlásait követve – a Szenátus Minőségbiztosítási Szabályzatában rögzíti.
- 1.2. A Doktori Iskola keretében végzett doktori képzéssel, valamint a doktori fokozatszerzési eljárással kapcsolatban a Minőségbiztosítási és Értékelési Bizottság (MÉB) feladatait a DT, a minőségügyi referens feladatait pedig a Doktori Iskola adminisztrációjáért felelős hivatali dolgozó látja el. A minőségbiztosítási célok megvalósulását a rektor ellenőrzi.
- 1.3. A DT folyamatosan figyelemmel kíséri a doktori program, valamint a Doktori Iskola, a Doktori Iskola hallgatóinak, oktatóinak és témavezetőinek működését.
- 1.4. A DT a témavezetők által meghirdetésre javasolt témát előzetesen értékeli, és csak azok meghirdetéséhez járul hozzá, amelynél bizonyított a témát meghirdető oktató/témavezető téma számára tudományos eredményei, biztosított a kutatás tárgyi és infrastrukturális háttere, és reálisnak ítéli, hogy komplex vizsga után 3 éven belül benyújtható lesz egy színvonalas disszertáció.
- 1.5. A DT a témavezetők korábbi témavezetéseit rendszeresen, de legalább 5 évente értékeli annak érdekében, hogy a hallgatók sorozatosan eredménytelen témavezetést nyújtó oktatók irányítása alá ne kerülhessenek. Eredménytelennek minősül egy témavezetés akkor, ha a doktorandusz-hallgató a rendelkezésére álló legfeljebb 8, illetve levelező képzés esetén 10 aktív féléve alatt nem szerez doktori abszolutóriumot, illetve ha a doktorjelölt megkezdett fokozatszerzési eljárása eredménytelenül végződik. A sorozatosan eredménytelen témavezetést nyújtó oktatók témahirdetési és témavezetési jogát a DT meghatározott időre, de legfeljebb 3 év időtartamra felfüggesztheti, illetve azt az oktatótól megvonhatja.
- 1.6. A DT a doktori téma vezetőjének javaslata alapján valamennyi doktorandusz egyéni tanulmányi és kutatási tervét előzetesen értékeli, és csak azokat fogadja el, amelyeknél biztosított a kutatási terv belső koherenciája, a kutatás személyi, tárgyi és infrastrukturális háttere, és reálisnak ítéli, hogy komplex vizsga után 3 éven belül benyújtható lesz egy színvonalas disszertáció.
- 1.7. A témakiírókkal szemben kiemelt elvárás az adott témában az aktív kutatói tevékenység: a téma meghirdetését megelőző 5 év tudományos közleményeinek mutatói jelentősen haladják meg a doktori iskola fokozatszerzéshez előírt publikációs követelményeit.
- 1.8. Egy témavezetőhöz csak különlegesen indokolt esetben tartozhat 3-nál több, de legfeljebb 6 doktorandusz hallgató.

- 1.9. Doktori képzésbe csak a www.doktori.hu lapon országosan, valamint az egyetem honlapján meghirdetett témakiírásra történő jelentkezéssel, sikeres felvételi bizottsági meghallgatás után lehet bekerülni. A felvétel formai követelménye a legalább jó minőségű diploma, valamint a tudományág műveléséhez szükséges – a DT által előírt – szakmai nyelv(ek) ismeretének igazolása. Nem hitéleti egyetemi oklevél esetén a jelöltnek a doktori képzés megkezdését megelőzően az egyetem képzési rendjében meghirdetett kiegészítő, ún. 50 kredit értékű teológiai modultra kell elvégeznie. Ezen túlmenően, a kutatási téma jellegére tekintettel a DT a kutatási terv részeként is meghatározhat további speciális követelményeket (pl. egy bibliai nyelv elsajátítása, rendszeres teológiai szigorlat stb.)
- 1.10. A doktori képzés tárgyainak a képzésbe történő elfogadásáról, illetve a tematikák felújításáról a DT dönt. A tematika legalább háromévenként felülvizsgálandó.
- 1.11. A doktori iskola aktuális képzési tervéről, illetve tantárgyairól és oktatóiról rendszeresen megújított, nyilvános tájékoztató található a doktori iskola honlapján.
- 1.12. A doktorandusz képzési ideje alatt legalább három szakmai előadást köteles tartani kutatási eredményeiről, lehetőleg külső, ideális esetben idegen nyelvű fórumon. A doktori iskola biztosítja, hogy a hallgató a képzés során eljusson olyan külföldi egyetemre/intézetbe, ahol témájához kapcsolódó kutatások folynak.
- 1.13. A témavezető a doktorandusz tanulmányi előmeneteléről minden tanév végén írásban, témavezetői értékelésben tájékoztatja a DT-ot. A témavezetői értékelés a doktori iskola honlapjáról letölthető nyomtatvány (1.sz. Melléklet) szerint tartalmazza a tanulmányi és kutatási eredmények összesített mutatóit (beleértve a doktori témakörében készült publikációkat, konferencia és szemináriumi előadásokat). A doktori téma vezetője értékelésben kezdeményezheti a képzés meghosszabbítását, felfüggesztését, a kutatási téma és a doktori téma vezetője személyének a megváltoztatását, illetve a doktorandusz képzésből való kizárását.
- 1.14. A DT az országos normákhoz igazodó monitoring eljárással nyomon követi a fokozatot szerzett hallgatók életútját. Ennek eredményét a doktori iskola időszakos önértékeléseiben a www.doktori.hu adatbázisában hozza nyilvánosságra.
- 1.15. A fokozat megszerzéséhez a MAB előírásait követő, a szakterület sajátosságait is figyelembe vevő publikációs követelményrendszernek kell eleget tenni.
- 1.16. A doktori értekezés a DT előzetes jóváhagyásával zárható le és nyújtható be doktori fokozatszerzési eljárásra. A DT a doktori értekezés kézhez vételétől számított 30 napon belül felkér két szakbírálót arra, hogy írásban értékeljék a dolgozatot, és a munkahelyi vita szükségességéről nyilvánítsanak véleményt. Amennyiben a két felkért opponens bármelyike azt szükségesnek ítéli, a doktori értekezést benyújtás előtt munkahelyi vitára kell bocsátani. A vitában a dolgozatot egy belső, valamint egy külső, legalább doktori fokozattal rendelkező opponens értékeli. A vita lefolyását és különösen az értekezés módosításával kapcsolatos véleményeket, megállapításokat jegyzőkönyvben kell rögzíteni.
- 1.17. Az értekezés benyújtása után a Bíráló Bizottság tagjai nyomtatott és elektronikus formában is megkapják a disszertációt és a tézisfüzetet. Az opponensek személye a bírálatok elkészültéig nem nyilvános. A Bíráló Bizottság tagjai az opponensi véleményeket mindkét bírálat beérkezése után, a jelölt erre adott válaszait pedig legkésőbb a védés előtt egy héttel elektronikus formában kapják meg. A nyilvános vita meghirdetésekor az értekezés és a tézisfüzet nyilvánossá válik a www.doktori.hu lapon, amire rámutat a doktori iskola honlapja is.

- 1.18. A bírálókhöz kiküldött értekezés utólag nem módosítható. Amennyiben a Bíráló Bizottság szakmailag hibás állításokat kifogásol, vagy nem fogad el tézispontokat, akkor a bizottsági jegyzőkönyv erre vonatkozó részét a disszertációhoz csatolják (elektronikus formában is), és a megvédett értekezés ezzel a kiegészítéssel kerül nyilvánosságra. A doktori képzéssel és fokozatszerzéssel kapcsolatos valamennyi döntési pontról dokumentáció készül.
- 1.19. A DT a Doktori Iskolában folytatott oktatási tevékenység színvonalának folyamatos fejlesztése céljából minden évben felméri a doktoranduszoknak, a doktorjelölteknek és a doktori iskolában öt éven belül fokozatot szerzetteknek a DRHE-ről, a Doktori Iskola személyi és infrastrukturális felszereltségéről, a doktori programról, az oktatói és a témavezetői munka minőségéről, a kutatási és publikálási lehetőségről, valamint a fokozatszerzési eljárásról kialakított véleményét. A hallgatói véleményezés módszere kérdőíves adatfelvétel segítségével történik, az egyetem minőségbiztosítási rendszerében kidolgozott, önértékelést segítő kérdőív segítségével valamint a C-SWOT analízis keretében.
- 1.20. A DT elnöke a Doktori Szabályzatban meghatározott éves jelentésében értékeli a DRHE-n folyó doktori képzés és fokozatszerzés minőségét, jelentését a DT támogatásával elfogadásra a Szenátus elé terjeszti. Jelentésének főbb megállapításait a MÉB elnöke az éves minőségfejlesztési jelentésben megjeleníti.

2. A Doktori Iskola munkájának értékelése (Önértékelési kérdőív és C-SWOT analízis tükrében)

A Doktori Iskola átlátható követelményrendszerrel, stabil törzstagokkal és tudományosan felkészült oktatói körrel, interdiszciplináris nyitottsággal és széleskörű nemzetközi kapcsolatrendszerrel biztosítja a hallgatói számára a doktori tanulmányokat és a kutatást. Ez a DI legfőbb *erőssége*. Ugyanakkor el kell ismerni, hogy további fejlesztésre van szükség a kutatáshoz szükséges tudományos forrásmunkák elérhetősége terén, és arányosítani kellene a vezető oktatók leterheltségét (*gyengeségek*). Javítandó és nagyobb odafigyelést igénylő feladatként jelentkezik a kutatási munkatervek tekintetében a főszak és mellékszak követelményrendszerében és ezek arányában a koherencia. A szervezett kurzusok tekintetében értékelni kell az eddigi tapasztalatokat: a korábbiakhoz képest itt jelentős előrelépések történtek (Neptunban rögzített kurzusok, választható kínálat, nemzetközi előadók bevonása, angol és német munkanyelv használata). Tekintettel viszont az aránylag nem túl nagy létszámú hallgatók körére (I-II éven kötelező), valamint a nappali és levelező tagozatos hallgatók arányára, a kurzusok látogathatóvá tétele nem kis logisztikai feladat elé állítja a DI adminisztrációját. Ezért a kurzuskínálat néha estelegesnek tűnhet. Külső tényezők (*lehetőségek*) tekintetében elmondható, hogy a hallgatók kiváló infrastrukturális feltételek mellett folytathatják tanulmányi és kutatói munkájukat (jól működő adminisztráció, DÖK iroda és fórumbeszélgetések, kollégiumi elhelyezés, elektronikus adatbázisok bővülése stb.), a DRHE nemzetközi kapcsolatrendszerének köszönhetően külföldi partnerintézményekben is folytatható rövidebb-hosszabb ideig a kutatás, ERASMUS és a Zsinati Ösztöndíjrendszer támogatásával. Külföldi szakmai mentorálás biztosítható ilyen esetekben a DI vezetőjének és témavezetőinek széles nemzetközi kapcsolatrendszere és ismertsége, illetve kollegiális együttműködések és személyes kapcsolatok révén. Ugyanakkor az utóbbi időben bővült a hallgatók publikációs lehetősége, valamint a szakmai konferenciákon való részvétel, a tudományos részeredmények bemutatásának lehetősége (pl. Doktorok Kollégiuma különböző szekcióiban, DOSZ és a hittudományi doktori iskolák közös rendezvényeinek keretében). *Veszélyezteteti* viszont a jó lehetőségekkel való élést, hogy a PhD fokozat megszerzése nem javítja a hallgatók későbbi elhelyezkedési esélyeit, a tudományos fokozat és teljesítmény anyagi és erkölcsi megbecsülése

kívánnivalót hagy maga után, egyrészt hittudományi fokozatként a tudományok világában, másrészt a közegyházban. A hitéleti graduális hallgatók létszámának utóbbi években tapasztalható visszaesése hosszabb távon a DI hallgatói utánpótlás kérdését negatívan befolyásolhatja. Továbbá az egzisztenciális kényszerek és magánéleti változások (elhelyezkedés abszolutorium megszerzése után, munkahelyi igénybevétel, családi állapot változásai) nem egyszer a kutatói munka megtorpanását vagy a fokozatszerzés eredményes lezárásának bizonytalan idejű kitolódását eredményezte a múltban – tanulmányaikat a korábbi képzési rend keretében elkezdett hallgatók esetén.

3. Tervek és fejlesztési célok a következő öt évre

3.1. A korábbi fejlesztési célok részleges teljesülése

A 2014-ben kitűzött fejlesztési célok sorából legfőképpen a 4. és 5. pont alatt jelzett tervek konkretizálódtak: több alkalommal került sor doktorandusz hallgatók külföldi egyetemeken való rövid tanulmányútjainak realizálódására úgy, hogy egy fogadó társprofesszor konzulensi segítségét is igénybe lehetett venni (pl. Münsteri Egyetem Teológiai Fakultása esetén). Továbbá egyes témavezetők már a graduális oktatási szinten segítettek és elkezdték leendő doktorandusz hallgatójuk mentorálását, felkészítve őket a sikeres felvételi vizsgára és doktori kutatói munkára. E két lehetőség a továbbiakban is biztosított. Intézményi, illetve fenntartói szinten nem sikerült további ösztöndíjas helyet biztosítani (3. pont), viszont határon túli hallgatók több alkalommal sikeresen pályáztak miniszteri keretből rendkívüli támogatásra, így azonos elbírálásban részesültek a nappali tagozatos állami ösztöndíjas hallgatókkal. Az angol nyelvű doktori képzés beindításához (2. pont) egyetemünk, illetve Doktori Iskolánk nem rendelkezik maradéktalanul az ehhez szükséges tárgyi és személyi feltételekkel. Viszont a nemzetközi tudományos életbe való bekapcsolódás sikerességét jelzi (1. pont), hogy rendszeresen kerül sor külföldi partner egyetemink oktatóinak bevonására a doktori képzésbe, kurzusok és szemináriumok tartásának szintjén. Idegen nyelvű habilitációs eljárásra is sor kerül a közeljövőben.

3.2. Konkrét tervek a következő öt évre

Az önértékelés alapját képező felmérések és elemzések alapján a következő tervek megvalósítására kell sort keríteni a következő időszakban:

- a) főszak és mellékszak kutatási tematikájának nagyobb koherenciájára való törekvés a személyre szabott doktori munkatervek összeállítása és véleményezése során;
- b) kurzusajánlat tekintetében szükséges az állandó és kötelező (pl. kutatómódszertan, forráskutatás), valamint választható tematikájú képzési kínálat arányos biztosítása;
- c) második nyelvi követelmény intézményen belüli kiválthatóságának biztosítása (szakmai-kutatási szempontok figyelembe vételével);
- d) nemzetközi előadók bevonásnak további biztosítása;
- e) PhD fokozat értékének tudatosítása a felhasználói szektorban (közegyházi és tudományos szinten);
- f) Családbarát támogatási rendszer kidolgozása az egyetem intézményfejlesztési tervéhez kapcsolódóan;
- g) A graduális szintű tehetséggondozás és a doktorképzés együttműködésének erősítése intézményi szinten;

Témavezető neve: .....

DRHE Doktori Iskola Minőségbiztosítási Terv
1. sz. Melléklet:**Témavezetői értékelés**..... PhD hallgatóról
..... tanévben

Az aktuális tanévben megjelent publikációk:

	Folyóirat, kötet címe	szám	oldalszám
1			
2			
3			

Az aktuális tanévben megtartott előadások:

	Előadás címe	helye	időpontja
1			
2			
3			

A doktorandusz éves munkájának értékelése:

Dátum:

.....
aláírás